

WIJZER STAGEWIJZER ST
WIJZER STAGEWIJZER
WIJZER **STAGEWIJZER** ST
ER STAGE**WIJZER** STAG
WIJZER STAGEWIJZER ST
WIJZER STAGEWIJZER
GEWIJZER STAGEWIJ

**ALLES WAT JE MOET WETEN
WANNEER JE STAGE GAAT LOPEN**

Jongeren

INHOUDSOPGAVE

1	IK GA STAGELOPEN!	4
1.1	Wat is het verschil tussen bol (stage) en bbl (leerbaan)?	5
1.2	Waar moet ik van tevoren over nadenken?	5
1.3	Hoe kom ik aan een stage?	6
1.4	School wijst je een stage toe (en stagematching)	6
1.5	School helpt je met zoeken	7
1.6	Je moet zelf een stage zoeken	7
1.7	Stagelopen in het buitenland	8
1.8	Als je geen stage kan vinden	8
2	SOLLICITEREN	10
2.1	Bellen naar een stagebedrijf	11
2.2	Het schrijven van een sollicitatiebrief	11
2.3	Het cv	13
2.4	Sollicitatiebrief en cv versturen	13
2.5	Het sollicitatiegesprek	14
2.6	Stagediscriminatie	15
3	RECHTEN EN PLICHTEN TIJDENS STAGE	16
3.1	Praktijkovereenkomst (POK)	17
3.2	Stagecontract en eventuele arbeidscontract	18
3.3	Veilig werken	18
3.4	Vrije dagen en schoolvakanties	19
3.5	Kledingvoorschriften	19
3.6	Geheimhoudingsplicht	19
3.7	Intellectueel eigendom	20
3.8	Vergoedingen	20
3.9	Stagefonds of schoolfonds	21
3.10	Stagelopen met extra ondersteuningsbehoefte	21
4	WAT MOET JE LEREN?	22
4.1	Eindopdracht	23
4.2	Door wie en waar word je beoordeeld?	23
4.3	Portfolio en reflectieverslag	24
4.4	Voortgangsgesprekken	24
4.5	Eindbeoordeling	24
4.6	Verlening van je stageperiode	24
4.7	Herkansing	24
4.8	Oneens met je beoordeling	25
4.9	Bezwaar over eindbeoordeling indienen	25

5	PROBLEMEN EN CONFLICTEN TIJDENS JE STAGE	26
5.1	Problemen met je begeleiders	28
5.2	Stagemisbruik	28
5.3	Gevaarlijk werk of te lange werktijden	29
5.4	Seksueel grensoverschrijdend gedrag	29
5.5	Stagediscriminatie	30
5.6	Gemiste uren en langdurige afwezigheid	31
5.7	Aansprakelijkheid en verzekeringen	31
5.8	Het valt gewoon tegen	31
6	STOPPEN MET JE STAGE	32
6.1	Consequenties van stoppen	33
6.2	Je besluit te stoppen met je stage	33
6.3	Je moet stoppen met je stage	34
6.4	Recht op een vervangende stageplaats	34
6.5	Bezwaar indienen wanneer je moet stoppen bij een leerbedrijf	34
7	WIJ ZIJN ER OM JE TE HELPEN!	36
7.1	JOBmbo	37
7.2	CNV Jongeren	37
7.3	FNV Jong	37

Deze Stagewijzer is in 2023 uitgegeven door Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB), CNV Jongeren en FNV Jong. Hierbij is afstemming gezocht met de MBO Raad en het Ministerie van Onderwijs. In 2019 is een eerdere versie uitgebracht. Samenwerken doen JOBmbo, CNV Jongeren en FNV Jong niet alleen in deze Stagewijzer maar ook op veel andere mbo-onderwerpen in de SBB Studentenkamer. In deze Stagewijzer wordt uitgelegd welke zaken je tegen kan komen op je stage, waar je rekening mee moet houden en wat je kan doen als er problemen zijn.

GA STAGELOPEN! IK
AGELOPEN! IK GA STA
OPEN! **IK** GA STAGELO
IK GA STAGELOPEN!
LOPEN! IK **GA** STAGE
N! GA STAGELOPEN!
A STAGELOPEN! IK GA
GA STAGELOPEN! IK
A STAGELOPEN! IK GA
GA STAGELOPEN! IK
AGELOPEN! IK GA STA
OPEN! IK GA STAGELO

1 IK GA STAGELOPEN!

Alles wat je tot nu toe hebt geleerd tijdens je opleiding, ga je in de praktijk brengen tijdens je stage. Stage wordt ook wel beroepspraktijkvorming (bpv) genoemd. In dit document spreken we over stage. Op je stage zal je veel nieuwe dingen gaan leren. Stage is een eerste kennismaking met werken op de arbeidsmarkt. In deze stagewijzer staat alles wat je moet weten over stagelopen!

1.1 WAT IS HET VERSCHIL TUSSEN BOL (STAGE) EN BBL (LEERBAAN)?

Deze Stagewijzer is bedoeld voor bol-studenten. Voor bbl-studenten hebben we een andere wijzer, de Leerwerkwijzer.

[Bekijk de Leerwerkwijzer](#)

Bol

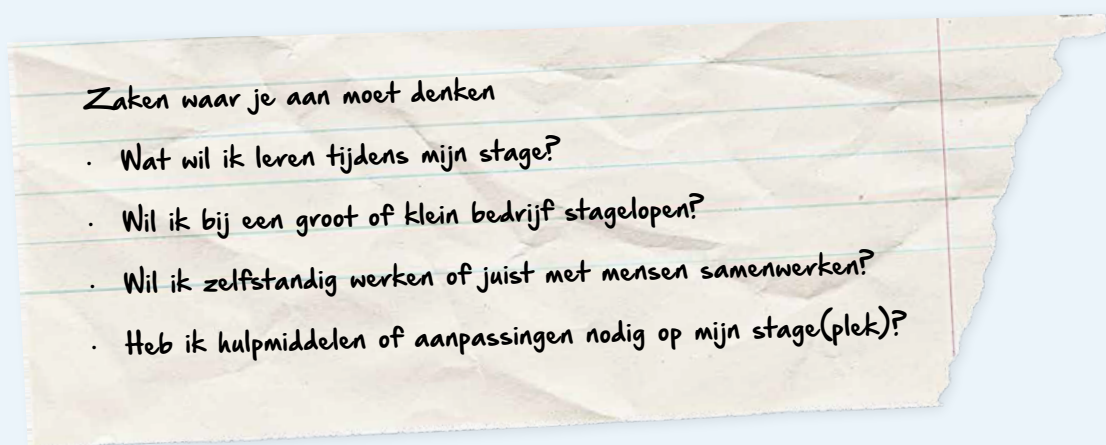
Een bol-student is een fulltime student, die het merendeel van de opleiding op school is en een kleiner gedeelte stageloopt. Een stage duurt voor een bol-student soms een paar weken of maanden, maar het kan ook zijn dat je (bijna) een heel jaar stage moet lopen.

Bbl

Een student die bbl doet is een student die de meeste tijd werkt en weinig dagen in de week naar school gaat. Een bbl-student is in dienst bij een erkend leerbedrijf. Meestal werkt de student vier dagen en gaat de student één dag per week naar school.

1.2 WAAR MOET IK VAN TEVOREN OVER NADENKEN?

Voordat je aan de zoektocht naar een stage begint is het handig om over een aantal zaken na te denken.

Ook kan het nuttig zijn om te bedenken wat jij als stagiair een bedrijf te bieden hebt, bijvoorbeeld:

- Wat zijn mijn sterke en zwakke punten?
- Welke taken vind ik leuk en minder leuk om te doen?

1.3 HOE KOM IK AAN EEN STAGE?

Elke school heeft een ander stagebeleid. Het kan zijn dat school je een stageplek toewijst, dat school je helpt met zoeken of dat je zelf een stageplek moet zoeken. Scholen hebben hier dus allemaal een andere werkwijze voor. De school heeft hierbij een inspanningsverplichting. Dat houdt in dat jouw school de wettelijke verplichting heeft om je te ondersteunen bij het zoeken naar een stage. Dit betekent niet dat zij verplicht zijn een stage voor jou te regelen. Jouw school kan immers niet een bedrijf verplichten jou aan te nemen voor een stage. Je hebt hier zelf een grote verantwoordelijkheid in. Vraag aan je stagecoördinator wat de regels van jouw school zijn of waar je ze precies kan terugvinden.

1.4 SCHOOL WIJST JE EEN STAGE TOE (EN STAGEMATCHING)

Vaak hebben scholen contact met bedrijven waar je stage kan lopen. School regelt dan alles voor je, dit hoort je school van tevoren bekend te maken aan jou. Let erop dat je niet verplicht kan worden om bij een bepaald bedrijf stage te lopen. Als je zelf een stage hebt gevonden bij een door SBB erkend leerbedrijf heb je het recht om daar stage te lopen. Ook als je niet tevreden bent over je stageplek kun je soms van plek veranderen. Kijk daarvoor eerst goed naar de voorwaarden van je praktijkovereenkomst. Je moet dan zelf op zoek gaan naar een andere stageplek en dit bespreken met je stagebegeleider. Als je zelf een nieuwe stageplek hebt gevonden die voldoet aan de eisen, dan moet er een nieuwe praktijkovereenkomst worden gesloten tussen het leerbedrijf, de instelling en jou als student. Het kan wel zijn dat je hierdoor studievertraging oploopt wanneer je periodes niet vlekkeloos in elkaar overlopen.

Stagematching in je eerste leerjaar

Vanaf schooljaar 2023-2024 starten alle scholen met het matchen van eerstejaars studenten (bol). Per school kan het verschillen welke opleidingen hiermee starten. Je school informeert je hierover. Je wordt gematcht op basis van wat je wilt leren op een stage. Je krijgt altijd begeleiding op school bij het opstellen van je leerwens. Let op: je wordt dus niet gematcht op basis van je persoonlijkheid of persoonlijke kenmerken.

Wil je zelf een stageplek zoeken? Dat mag altijd, ook in het eerste leerjaar heb je daar recht op. Stem dit wel af met je school als je dit wil.

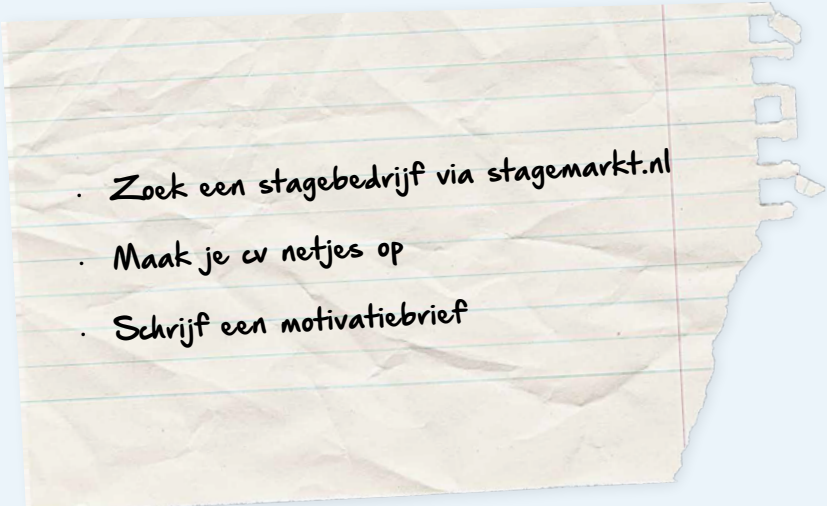
Ben je gematcht maar vind je de stageplek echt niet bij je (leerwens) passen? Dit mag je altijd onderbouwd aangeven bij je school. Je school moet in dat geval samen met jou tot een oplossing komen.

1.5 SCHOOL HELPT JE MET ZOEKEN

Sommige scholen gaan samen met je op zoek naar de juiste stage. Het kan zijn dat school contact heeft met bedrijven in de regio. Je hebt dan al adressen waar je kan solliciteren. Soms regelt de stagecoördinator gesprekken voor je. Op sommige scholen worden er stagemarkten of bedrijfsbezoeken georganiseerd, waarbij je kennis kan maken met verschillende leerbedrijven.

1.6 JE MOET ZELF EEN STAGE ZOEKEN

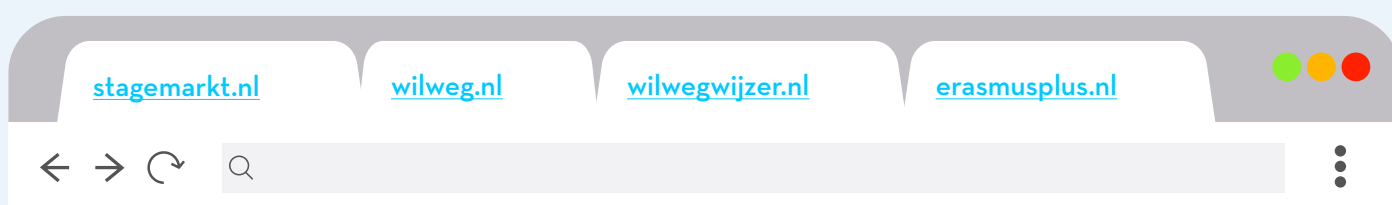
Als je zelf een stageplaats moet zoeken, kun je je zoektocht beginnen op stagemarkt.nl. Hier staan voor alle mbo-opleidingen erkende leerbedrijven op. Het is belangrijk dat leerbedrijven erkend zijn, dat betekent dat de stageplaats is gecontroleerd en geschikt is om te leren wat jij nodig hebt, dat ze de tijd hebben jou te begeleiden en dat het een veilig bedrijf is. De SBB is de organisatie die stageplekken erkent. Mocht je niets vinden, vraag dan ook aan de stagecoördinator of er adressen van bedrijven bekend zijn waar je kan solliciteren. Zoals eerder verteld heeft je school een inspanningsverplichting, dit betekent dat ze tijd en energie moet leveren om jou aan een stage te helpen. Een stage zoeken hoeft je dus nooit helemaal alleen te doen. Op school moet je altijd om hulp kunnen vragen. Dit betekent niet dat zij een stageplek moeten regelen maar wel dat ze jou ondersteunen bij het zoeken. Alle leerbedrijven op stagemarkt.nl zijn erkend. Wanneer een door jou gevonden bedrijf nog niet erkend is, kan het bedrijf een aanvraag doen. Zorg dat je niet begint met stagelopen voordat het bedrijf erkend is. Anders kan het zijn dat je stage niet geldig is en je de gelopen tijd ergens anders over moet doen. Heb je een bedrijf gevonden die jou wil begeleiden, maar nog niet erkend is? Vertel het bedrijf dat ze bij de [SBB](https://www.sbb.nl) een erkenning kunnen aanvragen.

-
- Zoek een stagebedrijf via stagemarkt.nl
 - Maak je cv netjes op
 - Schrijf een motivatiebrief

1.7 STAGELOPEN IN HET BUITENLAND

Bij veel opleidingen is het mogelijk om een stage in het buitenland te lopen. Steeds meer studenten lopen stage in het buitenland en dat is goed nieuws, want een buitenlandervaring is goed voor je persoonlijke ontwikkeling, je talenkennis, staat mooi op je curriculum vitae (cv) en is natuurlijk een geweldige ervaring. Vraag je stagecoördinator van school eens naar de mogelijkheden over 'internationalisering'. Buitenlandse stageplekken vind je net als Nederlandse stageplekken op [stagemarkt.nl](https://www.stagemarkt.nl). Veel scholen werken ook samen met buitenlandse scholen of stagebureaus. Voor een stage in Europa kan je school subsidie aanvragen om (een deel) van je kosten te financieren. Lees de exacte regels en mogelijkheden op de onderstaande website. Wil je op stage in het buitenland? Begin dan ruim van tevoren met de voorbereidingen voor jouw avontuur. Een jaar van tevoren is helemaal niet gek. Je moet namelijk veel regelen. Denk bijvoorbeeld aan woonruimte, verzekeringen en visa voor landen buiten Europa.

Belangrijke websites om te bekijken wanneer je stage wil lopen in het buitenland zijn:

1.8 ALS JE GEEN STAGE KAN VINDEN

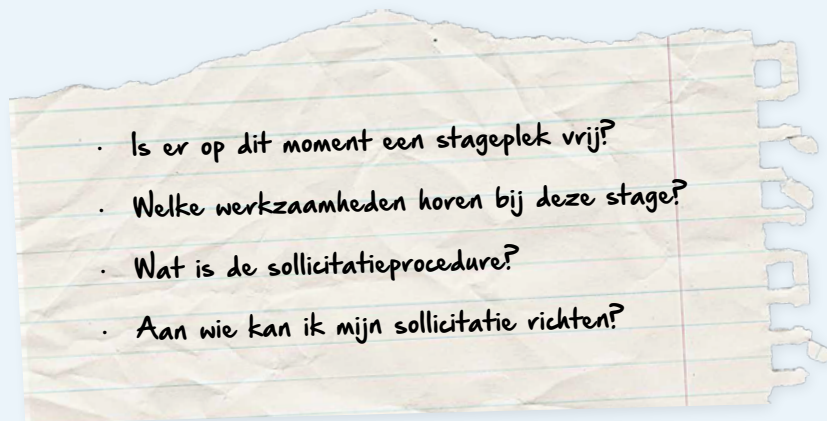
Als je je best hebt gedaan om een stage te vinden, en het is niet gelukt, geef dan niet op. Geef bij je school aan dat je hulp nodig hebt. Houd stagewebsites in de gaten, bel of mail bedrijven (ook als zij niet op Stagemarkt staan) en laat iedereen weten dat je een stage zoekt. Een bedrijf heeft de mogelijkheid om een erkend leerbedrijf te worden, hoe dat geregeld kan worden, lees je op [de site van SBB](https://www.sbb.nl). Echt alles geprobeerd? Dan kan de stage-coördinator contact opnemen met de SBB. Samen wordt er dan naar de mogelijkheden gekeken om je te helpen.

2 SOLLICITEREN

Als je een bedrijf hebt gevonden waar je stage wil lopen, moet je nog solliciteren. Solliciteren kan je doen door te bellen, een e-mail te sturen of een keer binnen te lopen. Bijna alle bedrijven en instellingen hebben een website. Bekijk deze goed zodat je al zoveel mogelijk weet en je duidelijk kan maken waarom je graag bij dit bedrijf stage wil lopen. Solliciteren hoeft niet als je gematcht wordt door school, maar dan moet je wel soms nog langsgaan voor een kennismakingsgesprek.

2.1 BELLEN NAAR EEN STAGEBEDRIJF

Zodra je een bedrijf hebt gevonden waar je graag wil stagelopen, begin je met solliciteren. Je kan ervoor kiezen om het bedrijf eerst op te bellen. Dit heeft als voordeel dat je er snel achter kan komen of het bedrijf een stageplaats heeft. Bedenk voordat je gaat bellen een aantal vragen die je wil stellen. Als je bang bent dat je die vragen vergeet, schrijf ze dan gewoon op. Vragen die je kan stellen zijn bijvoorbeeld:

Wanneer je het bedrijf opbelt, krijg je niet altijd automatisch de juiste persoon aan de telefoon. Vraag of je een medewerker mag spreken die stagiairs aanneemt of begeleidt. Wanneer je diegene aan de lijn hebt, vertel je kort wie je bent, dat je graag stage wil lopen bij dit bedrijf en je vraagt of er tijd is om een aantal vragen te beantwoorden. Zorg dat je de naam noteert van de medewerker die je hebt gesproken en laat in ieder geval duidelijk merken dat je heel graag bij dit bedrijf stage wil lopen. Misschien gaat het zo goed dat je direct mag langskomen. Meestal moet je eerst een motivatie en cv opsturen. Krijg je niemand aan telefoon? Stuur het bedrijf dan een e-mail met daarin je vragen.

2.2 HET SCHRIJVEN VAN EEN SOLLICITATIEBRIEF

Als je een sollicitatiebrief schrijft, moet je op één pagina vertellen waarom je bij dit bedrijf stage wil lopen. Ook moet je in je brief het bedrijf overtuigen dat jij de meest geschikte stagiair bent. Omdat je sollicitatiebrief een eerste indruk geeft, is het belangrijk dat je brief er netjes en verzorgd uitziet.

Zorg er verder voor dat je de volgende punten bespreekt:

- Dat je solliciteert naar een stage.
- Waarom je hebt gekozen voor het beroep waar je een opleiding voor volgt.
- Waarom jij nu juist bij dit bedrijf stage wil lopen.
- Waarom jij voor dit bedrijf de meest geschikte stagiair bent.
- Wat voor soort stage je zoekt (hoe lang en hoeveel dagen per week).
- Een afsluiting waarin je vertelt dat je graag langs wil komen voor een gesprek om een toelichting te geven op je brief en cv.
- Vermeld dat je je cv als bijlage hebt toegevoegd.

Andere belangrijke punten om op te letten zijn:

- Zorg dat er geen type- of taalfouten in de brief staan (laat je brief nalezen door iemand anders!).
- Houd de brief duidelijk en overzichtelijk.

Let op!

De meeste scholen geven les over hoe je een sollicitatiebrief schrijft. Krijg je dat niet? Vraag hulp aan je docent Nederlands, aan iemand die dit al vaker heeft gedaan of zoek op internet naar goede voorbeelden.

FNV Jong en CNV Jongeren geven op hun websites veel sollicitatietips, bijvoorbeeld over het schrijven van een sollicitatiebrief of het maken van een cv. Je kan hier ook voorbeelden van een sollicitatiebrief en CV downloaden.

CV

[Check hier je CV online](#)

[Zo maak je een goede CV](#)

Sollicitatiebrief

[Artikelen over solliciteren](#)

[Voorbeeld van een sollicitatiebrief](#)

[Zo schrijf je een goede sollicitatiebrief](#)

2.3 HET CV

De letters cv staan voor curriculum vitae. Dit betekent de loop van je leven, het is een overzicht van de opleiding(en), werkervaring en cursussen die je tot nu toe gedaan hebt. Zet in je cv alles wat interessant kan zijn voor het stagebedrijf. Wat er zeker in moet:

- Voor- en achternaam, adres, telefoonnummer en e-mailadres en bijvoorbeeld een link naar je pagina op [LinkedIn](#).
- Welke studie je momenteel volgt. Als je eerder een andere studie hebt afgerond, schrijf je die ook op.
- Werkervaring /bijbaantjes /nevenactiviteiten (activiteiten of werkzaamheden die je doet naast je studie en/of je werk).
- Kennis van computerprogramma's en talen die je beheerst.

Je kan je cv op verschillende manieren indelen. Het gaat erom dat de werkgever er snel achter komt dat jij geschikt bent voor die stageplaats. Zorg er in ieder geval voor dat je cv duidelijk en overzichtelijk is.

Wanneer je solliciteert naar een stageplaats kun je het beste beginnen met het kopje 'persoonlijke informatie' en vervolgens een kopje 'opleiding'. Daar noem je welke opleiding je op dit moment volgt. Het cv wordt chronologisch (op volgorde) opgebouwd, je schrijft eerst de opleiding op die je nu doet, daaronder eventuele opleidingen die je ervoor hebt gedaan.

Zie de linkjes onderaan het vorige kopje 'Het schrijven van een sollicitatiebrief' voor meer tips over het maken van een cv. Hier kun je ook een voorbeeld van een cv downloaden.

2.4 SOLLICITATIEBRIEF EN CV VERSTUREN

Je kan je sollicitatiebrief en cv als bijlage in een e-mail versturen. Zet dan in de e-mail dat je solliciteert voor een stageplek en dat in de bijlagen jouw sollicitatiebrief en cv te vinden zijn. Zet in het onderwerp van de e-mail dat het om een sollicitatie voor een stageplek gaat. Zorg dat de brief en het cv dat je naar het stagebedrijf mailt in pdf-format zijn. Dat ziet er netjes uit en de opmaak blijft dan precies zoals je hem verstuurd.

2.5 HET SOLLICITATIEGESPREK

Je brief is uitgekozen en je wordt uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek. Het bedrijf heeft misschien wel meerdere sollicitanten uitgenodigd van wie er één wordt uitgekozen. Hoe zorg je ervoor dat je het gesprek zo goed mogelijk doet?

Het maakt een goede indruk als je je goed hebt voorbereid op het gesprek. Het is belangrijk om de website van het bedrijf goed te kennen. Pak het lijstje erbij waar jouw ideale stageplaats aan moet voldoen. Denk na over vragen die je zelf wil stellen en bereid je voor op de vragen die jij tijdens het gesprek moet beantwoorden. Ieder sollicitatiegesprek is anders, maar de volgende vragen worden vaak gesteld:

- Waarom wil je bij dit bedrijf stagelopen?
- Waarom zouden wij jou een stageplaats moeten aanbieden?
- Wat wil je tijdens deze stage leren?
- Heb je al eerder stagegelopen, hoe is dat gegaan en wat heb jij daar geleerd?
- Wat zijn je goede en slechte eigenschappen?

Aan het eind van het gesprek krijg je vaak de mogelijkheid om zelf wat vragen te stellen. Voorbeeldvragen kunnen zijn:

- Hoe ziet de gemiddelde werkdag eruit?
- Hoeveel stagiairs zijn er op dit moment?
- Wie begeleidt de stagiair en hoe ziet de begeleiding eruit?
- Wanneer krijg ik te horen of ik hier stage mag gaan lopen?
- Ontvang ik als stagiair een stagevergoeding?

Vergeet niet je cv en je sollicitatiebrief mee te nemen naar het gesprek. De kans is groot dat je daar een vraag over krijgt. Heb je een portfolio? Neem dat ook mee naar het gesprek.

Een goede presentatie is ook belangrijk. Trek iets aan dat er netjes en verzorgd uitziet, en waar jij je lekker bij voelt. Als jij je goed voelt, kom je vaak ook zelfverzekerder over.

Tot slot vindt een werkgever het altijd belangrijk dat iemand zich aan afspraken houdt. Zorg dus dat je op tijd bent. Neem altijd een telefoonnummer mee van diegene met wie je een gesprek hebt! Als je later bent, dan kun je ook onderweg bellen dat je eraan komt.

Heel belangrijk!
De eerste indruk is erg belangrijk,
zorg dat je op tijd bent!

2.6 STAGEDISCRIMINATIE

Lukt het jou maar niet om een stageplek te vinden? Worden er vervelende opmerkingen tijdens je stage gemaakt? Heb je het vermoeden dat dat komt door je achternaam, geaardheid of identiteit, omdat je zwanger bent of omdat je een handicap hebt. Kortom: word je gediscrimineerd?

Wat kun je doen?

Discriminatie bij het vinden van een stage of op je stage is onaanvaardbaar en onacceptabel.

Discriminatie is nooit jouw schuld!

Iedere school heeft een meldpunt waar je stagediscriminatie kan melden. Hier kun je ook naar toe als je twijfelt of iets discriminatie is. Aan het begin van de stageperiode gaat jouw stagebegeleider met de klas in gesprek over hoe je stagediscriminatie kan herkennen, waar je het meldpunt kan vinden, en wat de school doet als je een melding maakt. De school moet altijd actie ondernemen als er een melding van stagediscriminatie gedaan wordt. Dit betekent dat je altijd recht hebt op ondersteuning en nazorg. Zo kan er ook samen met jou naar een vervangende stage gezocht worden zonder dat je studievertraging oploopt. Als je een melding van discriminatie maakt heb je namelijk altijd recht op een vervangende stage.

Weet je niet waar je op school melding kan maken van discriminatie? Vraag dit aan je mentor, een (andere) docent die je vertrouwt of een vertrouwenspersoon op je school. Zij kunnen je naar het meldpunt verwijzen.

Voel je je niet veilig genoeg om een melding te maken op school? Dan kun je discriminatie altijd melden bij discriminatie.nl/melden. Zij kunnen jou ook ondersteunen.

RECHTEN EN PFLICHTEN
DENS JE STAGE RECHTE
RECHTEN EN PFLICHT
DENS JE STAGE REC
EN PFLICHTEN TIJDE
AGE RECHTEN EN PL
TEN TIJDENS JE STAGE
PFLICHTEN EN PFLICHTEN
DENS JE **STAGE** RECHTE
RECHTEN EN PFLICHTEN
DENS JE STAGE RECHTE
PFLICHTEN TIJDENS JE S

3 RECHTEN EN Plichten TIJDENS JE STAGE

Tijdens je stage gelden er rechten en plichten. De meeste rechten en plichten staan beschreven in je praktijkovereenkomst (POK). Dit is een contract tussen jou, de school en het stagebedrijf. Daarnaast zijn er nog andere documenten waarin staat wat er van jou wordt verwacht tijdens je stage en waar je recht op hebt, zoals de onderwijs- en examenregeling (OER) van jouw opleiding of afspraken in de cao van de betreffende sector. Een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) is een schriftelijke overeenkomst waarin afspraken over arbeidsvoorwaarden staan, bijvoorbeeld over loon, werktijden en opzegtermijn. In cao afspraken staat soms of je recht hebt op een stagevergoeding.

3.1 PRAKTIJKOVEREENKOMST (POK)

De praktijkovereenkomst is een contract tussen jou, je school en het stagebedrijf. Als deze getekend is door alle drie de partijen is hij geldig voor zo lang in het contract staat. Zorg er dus voor dat de genoemde periode overeenkomt met de duur van je stage. Als je jonger dan achttien jaar bent, ben je minderjarig en moeten daarom je ouders of voogd tekenen. Zet nooit je handtekening wanneer je iets niet begrepen hebt! Vraag altijd eerst om uitleg.

Let erop dat deze wettelijk verplichte zaken in ieder geval je praktijkovereenkomst staan:

- De begin- en einddatum van je stage
- Het totale aantal te volgen stage-uren en de verdeling daarvan over de studie jaren
- Wie je begeleider is vanuit school en wie je begeleider is op je stageplek
- Het deel van de kwalificatie en/of het keuzedeel dat je tijdens de stage dient te behalen, en de beoordeling daarvan
- De gevallen waarin en de wijze waarop de overeenkomst voortijdig kan worden ontbonden

Let op! Meestal bieden scholen je een standaard praktijkovereenkomst aan. Deze modelovereenkomst hoort te zijn afgestemd met de studentenraad van jouw school. Als deze overeenkomst er volgens jou goed uitziet, kun je hem tekenen. Als je vindt dat er dingen niet kloppen in de overeenkomst of je wil extra afspraken vastleggen in de overeenkomst, geef dit dan aan voordat je tekent. Vraag of school die aanpassingen wil doen in de overeenkomst. Soms hoef je niet de hele praktijkovereenkomst aan te passen, maar kun je ook vragen of je extra afspraken op een apart formulier opschrijft en ondertekent. Dit formulier kun je dan toevoegen aan de praktijkovereenkomst. Als je later in de problemen komt of iemand houdt zich niet aan de afspraken, dan kun je alle afspraken die je hebt gemaakt goed terugvinden.

Heb je aanpassingen, hulpmiddelen of extra begeleiding nodig? Afspraken moeten ook opgenomen worden in de Praktijkovereenkomst. Hierover lees je meer in 3.10.

Arbeidstijden

Net als voor werknemers is voor stagiaires de arbeidstijdenwet van toepassing. Daarin kun je nakijken hoeveel uur je op een dag stage mag lopen, of het stagebedrijf van je mag vragen dat je langer werkt en of dat je bijvoorbeeld nachtdiensten moet draaien. Alle uren die je werkt tellen mee voor je stage. Als je veel overwerkt, dan ben je eerder klaar met je stage of je hebt een aantal extra vrije dagen. Maak hier voordat je begint duidelijke afspraken over met het stagebedrijf.

Je stagebedrijf mag je in principe vragen om over te werken, maar dat is wel afhankelijk van de afspraken in je praktijkovereenkomst en cao. Bovendien mogen de afspraken hierover niet afwijken van de arbeidstijdenwet.

Als je 16 of 17 bent, gelden er andere regels dan als je 18 jaar of ouder bent. Ben je benieuwd hoeveel uur je achter elkaar mag werken, hoeveel rust je moet hebben of op hoeveel pauzes je recht hebt? Kijk dan op [deze pagina](#).

De begeleiding

Je hebt tijdens je stage recht op goede begeleiding van je school, je stagebegeleider, je stagebedrijf en de praktijkbegeleider. Waar je precies recht op hebt spreek je af in je praktijkovereenkomst. Hier wordt vaak verwezen naar je OER of de stagegids. Spreek in ieder geval af hoe vaak de begeleider vanuit school langskomt bij het stagebedrijf, hoe jullie contact met elkaar onderhouden en wanneer diegene bereikbaar is voor vragen. Er moeten in principe minimaal drie gesprekken plaatsvinden tussen school, student en leerbedrijf. Bijvoorbeeld een startgesprek, een tussentijdse evaluatie en een eindgesprek. In principe vindt minstens één van deze gesprekken fysiek plaats bij je stagebedrijf. Zorg ervoor dat je de afspraken die je maakt over de begeleiding zwart op wit vastlegt, dat wil zeggen: schrijf ze op en laat je stagebegeleider hier akkoord mee gaan (dit kan met een handtekening of met een bevestiging op de e-mail). Zo kun je op een later moment altijd de gemaakte afspraken opzoeken en je begeleider erop wijzen als de begeleider zich niet aan de afspraken houdt. Het is natuurlijk de bedoeling dat jij je ook aan de afspraken houdt. Als je hulp, aanpassingen of extra begeleiding nodig hebt, geef het meteen aan bij je praktijkbegeleider. Als je het moeilijk vindt om dit aan je praktijkbegeleider te vragen, vraag dan om hulp bij je stagebegeleider van school. Lees meer hierover bij 3.10.

3.2 STAGECONTRACT EN EVENTUELE ARBEIDSCONTRACT

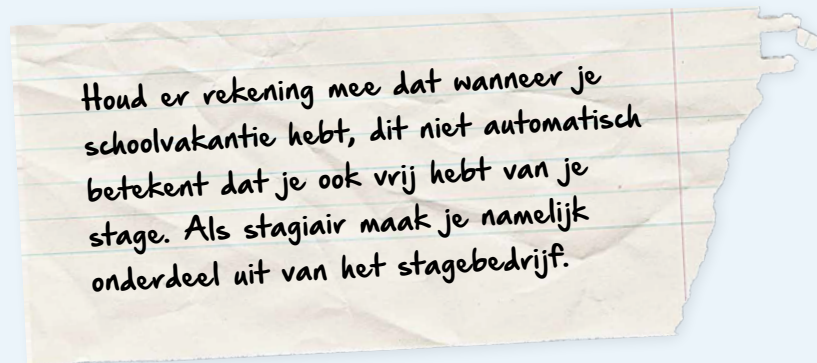
Naast de praktijkovereenkomst kunnen er ook afspraken worden gemaakt in een stagecontract. Dit zijn aanvullende afspraken tussen jou en het leerbedrijf waar de school niets mee te maken heeft. Hierin kunnen afspraken staan over bijvoorbeeld een stagevergoeding, overige vergoedingen en/of vrije dagen. Het kan voorkomen dat je ook een arbeidscontract afsluit met het leerbedrijf. In de bol gebeurt dit niet vaak maar het is wel mogelijk.

3.3 VEILIG WERKEN

Het stagebedrijf is verplicht om te zorgen voor een veilige werkplek. Dit is geregeld in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Hieronder valt bijvoorbeeld dat je een helm moet dragen als je stageloopt in de bouw. Maar je kan ook denken aan andere veiligheidsregels, zoals het dragen van oordoppen of het werken met gevaarlijke stoffen. Het leerbedrijf is verplicht om je, voordat je aan je stage begint, informatie te geven over de veiligheid tijdens je stage. Je moet in ieder geval weten hoe gevaarlijk het werk is dat je gaat doen, wat de risico's zijn en welke beschermingsmiddelen jij moet gebruiken. De werkgever is verplicht om hiervoor te zorgen, en jij bent verplicht om je aan die regels te houden.

3.4 VRIJE DAGEN EN SCHOOLVAKANTIES

In je praktijkovereenkomst staat de begin- en einddatum van je stage. In je onderwijs- en examenregeling (OER) staat hoeveel uren je in die periode stage moet lopen. In overleg met je stagebedrijf kan je vrije dagen opnemen. Houd jij geen vrije dagen over? Vraag dan aan school of de einddatum van je stage kan worden veranderd zodat je tijdens je stage wel vrije dagen kan opnemen.

3.5 KLEDINGVOORSCHRIFTEN

Leerbedrijven kunnen je vragen om je op een bepaalde manier te kleden, bijvoorbeeld in de beveiliging een uniform of in de zorg een witte jas. Bedrijven kunnen dit doen vanwege bijvoorbeeld veiligheid, hygiëne of omdat dit past bij de functie. De voorschriften moeten alleen wel redelijk zijn en niet discrimineren. Zo mag het bedrijf in principe geen hoofddoek verbieden. Hier zijn uitzonderingen op mogelijk, maar dat zijn echt uitzonderingen. Vraag voordat je aan je stage begint wat de kledingregels zijn en maak hier duidelijke afspraken over!

3.6 GEHEIMHOUDINGSPLICHT

Soms kom je tijdens je leerperiode met informatie in aanraking die niet iedereen mag weten. Het leerbedrijf kan dan van jou vragen om die informatie geheim te houden. Vaak wordt daar dan een algemene afspraak over gemaakt in de praktijkovereenkomst of moet je een geheimhoudingsovereenkomst tekenen. Is het voor jou niet duidelijk welke informatie je vertrouwelijk moet behandelen? Vraag of je een lijst kan krijgen met onderwerpen waar je niet met anderen over mag spreken of die je niet mag verwerken in je eindverslag. Let er wel op dat je dit doet voordat je begint met werken! Achteraf afspraken maken werkt vaak niet.

3.7 INTELLECTUEEL EIGENDOM

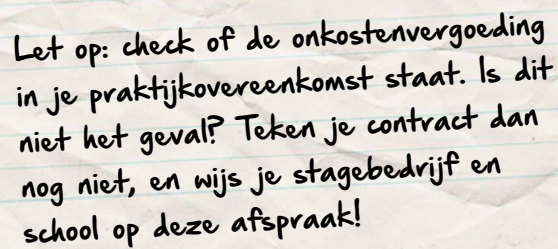
In bepaalde sectoren komt het voor dat je als student te maken krijgt met intellectueel eigendom. Vooral in de creatieve en grafische sectoren bijvoorbeeld. Dat betekent dat de dingen die jij voor je werk maakt van het bedrijf zijn waarvoor je werkt, en dus niet van jou. Gevolg hiervan is dat je dit werk niet mag verkopen of gebruiken zonder toestemming van het bedrijf. In het ergste geval mag je je werk zelfs niet gebruiken voor je portfolio. Zorg ervoor dat je weet of je hier mee te maken hebt en wat de afspraken zijn die in je praktijkovereenkomst staan.

3.8 VERGOEDINGEN

Als je stageloopt, heb je altijd recht op een onkostenvergoeding. Soms krijg je ook nog een stagevergoeding. Er zijn afspraken gemaakt dat steeds meer bedrijven een stagevergoeding geven.

Onkostenvergoeding

Als student (bol) heb je recht op een onkostenvergoeding als je stageloopt. Dat heeft JOBmbo afgesproken met het ministerie van Onderwijs, mbo-scholen, werkgevers en andere onderwijspartijen. Een onkostenvergoeding betekent dat je minstens het geld terugkrijgt wat je hebt uit moeten geven om stage te kunnen lopen. Denk hierbij aan kosten die je moet maken om een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) te krijgen, reiskosten die je hebt moeten maken (en die niet op een andere manier vergoed worden), eventuele gereedschappen of kosten voor bijvoorbeeld een EHBO-cursus.

Let op: check of de onkostenvergoeding in je praktijkovereenkomst staat. Is dit niet het geval? Teken je contract dan nog niet, en wijs je stagebedrijf en school op deze afspraak!

Stagevergoeding

Als je een periode stageloopt ben je aan het leren en werken bij een bedrijf. Naast dat het bedrijf tijd maakt om jou iets te laten leren ben je ook aan het werk bij en voor het bedrijf. Veel stagebedrijven geven studenten voor de tijd die ze stgelopen een stagevergoeding. Een stagevergoeding ontvang je boven op je onkostenvergoeding. In sommige sectoren is het afgesproken om een stagevergoeding te betalen en staat dit zo opgenomen in de cao (collectieve arbeids- overeenkomsten) van die sector. Kijk of jouw leerbedrijf is aangesloten bij een cao en check vervolgens of daarin afspraken gemaakt zijn over een stagevergoeding. Als je deze niet kan vinden, neem dan contact op met FNV Jong of CNV Jongeren. Doe dit wel voordat je aan je stage begint. Staat er in de cao niets over een stagevergoeding? Dan kun je toch altijd bij het stagebedrijf navragen of je een stagevergoeding kan krijgen. Afspraken over een stagevergoeding

leg je vast in je stagecontract.

Als je een stagevergoeding krijgt, dan moet je daar belasting over betalen. Ook het stagebedrijf moet belasting en premies betalen. Wanneer je te veel belasting hebt betaald, kan je dit bij de Belastingdienst terugvragen via de belasting-app. Bij de Belastingdienst kun je ook navragen of je te veel belasting hebt betaald. Krijg je alleen een reis- of onkostenvergoeding dan hoef je daar geen belasting over te betalen maar ben je ook niet verzekerd voor veel dingen. Kijk op: belastingdienst.nl.

3.9 STAGEFONDS OF SCHOOLFONDS

Sommige scholen vragen een vergoeding voor het stagefonds aan het stagebedrijf. Scholen mogen dit niet doen, ze mogen niet verdienen aan stagiairs! Laat het JOBmbo weten als dit gebeurt, ga naar de [contactpagina](#).

3.10 STAGELOPEN MET EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

Voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben is het vaak lastiger om een geschikte stage te vinden, en ook na het vinden van de juiste plek is stagelopen dan soms een uitdaging. Voor deze studenten is er een [BPV Handboek](#) ontwikkeld, waarin tips en informatie voor zowel de student als de begeleider in staan.

Wanneer je een ondersteuningsbehoefte hebt is het goed om op school te bespreken welke hulpmiddelen, aanpassingen of extra begeleidingsmogelijkheden er zijn waar jij misschien gebruik van kan maken. Er zijn veel mogelijkheden om je stageperiode net wat passender voor jou te maken, bijvoorbeeld door aanpassingen in tijd en vorm van de stage of aanpassingen van de werkplek.

Let op dat afspraken over aanpassingen, begeleiding en evaluatiemomenten (als bijlage) in de praktijkovereenkomst en eventueel in een begeleidingsplan moeten worden opgeschreven. Als voorbeeld: in de praktijkovereenkomst staat 'De student krijgt extra begeleiding'. In het begeleidingsplan staat dan vervolgens om hoeveel uur begeleiding dit gaat en van wie de student de begeleiding krijgt. Meer weten over mogelijke aanpassingen? Zie hoofdstuk 2.3. 'Aanpassingen in de BPV' in het [BPV handboek](#).

Als je ondersteuning of aanpassingen nodig hebt om bepaalde taken binnen de stage te kunnen uitvoeren, moet je dat aangeven. Anders kan het stagebedrijf er geen rekening mee houden. Met als gevolg dat je niet kan voldoen aan de stagedoelen en dus je stage niet succesvol kan afronden. Je mag zelf kiezen of je dit wil aankaarten in je sollicitatiebrief, of in een eerste of tweede gesprek.

Let op! Als je een individuele studietoelage van de gemeente ontvangt vanwege je beperking is er een kans dat je meer stagevergoeding ontvangt dan volgens de regels mag. In dat geval wordt dat extra bedrag afgetrokken van de studietoelage die je ontvangt.

4 WAT MOET JE LEREN?

Wat je aan het eind van je opleiding moet kennen en kunnen ligt vast in een kwalificatiedossier. Zo'n kwalificatiedossier bestaat uit een basisdeel en een of meer profieldelen. Het basisdeel bevat de generieke onderdelen Nederlandse taal, rekenen, loopbaan en burgerschap en Engels (alleen voor mbo 4). Verder bevat het gemeenschappelijke elementen, die gelden voor alle kwalificaties in het dossier: kerntaken, werkprocessen, vakkennis, vaardigheden en houdingsaspecten. Het profieldeel beschrijft de specifieke onderdelen. Keuzedelen maken de opleiding compleet. Bij keuzedelen gaat het om een verbreding of een verdieping van de opleiding. In sommige gevallen voeren stagiairs op hun stage opdrachten uit voor hun keuzedelen, waarmee ze hun keuzedelen af kunnen afronden.

Sommige kerntaken en werkprocessen kun je leren tijdens je stage. Je leert dan zelfstandig de handelingen uit te voeren. Als je wil weten welke kerntaken en werkprocessen je moet leren tijdens je stage dan kun je dit opzoeken in de Onderwijs- en examenregeling (OER). Voordat je de praktijkovereenkomst tekent, is het dan ook slim deze kerntaken en werkprocessen te bekijken en te bespreken met je praktijkbegeleider. Het kan namelijk voorkomen dat je erachter komt dat bepaalde werkprocessen eigenlijk helemaal niet uitgevoerd kunnen worden bij een stagebedrijf of dat een bedrijf geen ruimte heeft om sommige processen te begeleiden. Op www.stagemarkt.nl staat aangegeven voor welke kwalificaties het leerbedrijf erkend is. Veel bedrijven zijn voor een complete opleiding erkend, maar sommige bedrijven voor alleen een deel.

4.1 EINDOPDRACHT

Meestal wordt aan het eind van je stage via een eindopdracht getoetst of je de kerntaken en werkprocessen die je op je stage moet leren onder de knie hebt. Bij veel scholen en opleidingen gaat dit door middel van een proeve van bekwaamheid (PvB). De praktijkexaminator observeert dan hoe jij de kerntaken uitvoert en beoordeelt of je ze goed genoeg beheerst. Vaak volgt er ook nog een gesprek over wat je weet en wat je zelf vindt dat je geleerd hebt tijdens je stage. Uiteindelijk word je beoordeeld op wat je kan, wat je weet en hoe je houding is. Je hebt het recht om van tevoren te weten waarop je beoordeeld wordt, wanneer je dit niet weet kun je dit aan je stagebegeleider vragen.

4.2 DOOR WIE EN WAAR WORD JE BEOORDEELD?

In de meeste gevallen word je beoordeeld door een praktijkbegeleider van je stage. Om te zorgen dat dit eerlijk verloopt, word je vaak door iemand anders dan je dagelijkse praktijkbegeleider beoordeeld. Soms is je stagebegeleider van school er ook bij. Uiteindelijk geeft school de definitieve beoordeling, je krijgt dus van je stagebegeleider te horen of je de stage hebt gehaald.

Waar?

Je eindopdracht moet in een realistische setting worden uitgevoerd om het zo echt mogelijk te laten lijken. Behalve je stageplek kan dit ook een nagebootste setting zijn. Heb je het idee dat je beoordelaar niet neutraal is of de setting niet klopt? Geef dit aan bij je stagebegeleider van school of stap naar de examencommissie.

4.3 PORTFOLIO EN REFLECTIEVERSLAG

Bij veel scholen moet je naast de eindopdracht ook een portfolio en een reflectieverslag maken. Hierin moet je bijhouden wat je hebt geleerd en wat je wel of niet beheerst. Deze tellen ook mee in de eindbeoordeling. Er wordt namelijk gekeken naar je persoonlijke ontwikkeling en je leerervaringen.

4.4 VOORTGANGSGESPREKKEN

Meestal vindt er tijdens je stage een aantal voortgangsgesprekken plaats. Daarin wordt besproken hoe jij binnen het stagebedrijf functioneert. Zo krijg je een goed beeld van de dingen die je al onder de knie hebt en van de dingen die je nog kan verbeteren. Vraag altijd aan je praktijkbegeleider op welke manier je iets het beste kan verbeteren. Maak daar duidelijke afspraken over. Zo is de kans op een goede eindbeoordeling groter. Heb jij geen voortgangsgesprekken? Vraag ze dan aan! Zeker wanneer je voor een langere periode stageloopt. Zet de afspraken die er in het voortgangsgesprek zijn gemaakt op papier. Zo voorkom je misverstanden bij de eindbeoordeling. Je kan dan namelijk opzoeken wat er eerder is afgesproken.

4.5 EINDBEOORDELING

In een eindgesprek krijg je van je stagebegeleider van school te horen of je de stage hebt gehaald. Om je stage voldoende af te ronden moet je in ieder geval:

- De leerdoelen behaald hebben.
- Het aantal klokuren dat in je contract is afgesproken stage hebben gelopen.
- Je stageopdrachten (met een voldoende) hebben afgerond.
- Je hebben gehouden aan de afspraken die in het contract staan.

4.6 VERLENGING VAN JE STAGEPERIODE

Wanneer je eindbeoordeling onvoldoende is omdat je de leerdoelen (nog) niet (allemaal) hebt afgerond, dan kan in veel gevallen je stageperiode worden verlengd. Vraag aan je begeleiders wat de mogelijkheden zijn. Zet gemaakte afspraken op papier en zorg dat ze haalbaar zijn.

4.7 HERKANSING

Er zijn geen landelijke regels over het herkansen van je stage. Scholen en opleidingen mogen hier dus zelf regels over maken. Deze regels moeten wel vastgelegd worden in de OER (onderwijs- en examenregeling). Vaak staat in een OER vastgelegd dat je met aanvullende opdrachten of werkzaamheden alsnog een voldoende resultaat voor je stage kunt behalen en daarmee je stage kunt afronden. Maar hoe dit precies eruit ziet, kan dus verschillen per opleiding. Kijk dus goed in jouw OER wat de regels zijn bij jouw opleiding.

4.8 ONEENS MET JE BEOORDELING

Meestal heb je tijdens je stage al een paar voortgangsgesprekken gehad waarin eventuele verbeterpunten zijn besproken. De kans is dus klein dat je tijdens je proeve van bekwaamheid (PvB) op- of aanmerkingen krijgt, die je nog niet eerder hebt gehoord. Maar stel dat dit wel gebeurt? Wat dan?

Geef beleefd aan dat je het er niet mee eens bent

Het is natuurlijk niet leuk als je een slechte beoordeling krijgt. Je mag best laten merken dat je niet blij bent met deze beoordeling, sterker nog, dat je het er niet mee eens bent. Zorg wel dat je altijd beleefd blijft in gesprek met je begeleiders. Vraag waarom je ineens een slechte beoordeling krijgt terwijl je daar in de eerdere gesprekken niets over hebt gehoord.

Check gemaakte afspraken

Kijk de aantekeningen van de eerdere gesprekken nog eens goed na. Welke afspraken heb je toen met je begeleiders gemaakt? Misschien kun je aantonen dat het stagebedrijf de afspraken in de praktijkovereenkomst niet is nagekomen of misschien heb jij bepaalde punten uit eerdere voortgangsgesprekken juist wel verbeterd. Dit kan een ondersteuning zijn als je besluit verdere stappen te ondernemen tegen een slechte eindbeoordeling.

Als je het niet eens bent met je eindbeoordeling, dan kun je een bezwaar indienen bij je school.

4.9 BEZWAAR OVER EINDBEOORDELING INDIENEN

Iedere school moet een (fysiek of digitaal) meldpunt hebben waar studenten een klacht, bezwaar of beroep kunnen indienen. Jouw klacht, bezwaar of beroep wordt schriftelijk aan jou bevestigd en vervolgens doorgestuurd naar de juiste commissie. Hierdoor hoef je niet zelf te zorgen dat je klacht, bezwaar of beroep bij de juiste commissie terecht komt. Kun je de informatie over het indienen van een bezwaar over de eindbeoordeling niet direct vinden? Vraag dit dan na aan je begeleider van school.

Zorg ervoor dat je alles op papier zet. Leg in je brief duidelijk uit waarom je de eindbeoordeling onterecht vindt. Je kunt je aantekeningen van de evaluatiegesprekken gebruiken als argument in de brief of als bijlage meesturen. De examencommissie neemt jouw klacht in behandeling. Wanneer je het niet eens bent met het oordeel van de examencommissie, kun je via het meldpunt een bezwaarbrief schrijven naar de Commissie van Beroep en Examens. Dit is een onafhankelijke examencommissie die je klacht onderzoekt en opnieuw advies uitbrengt. Heb je vragen of hulp nodig bij het schrijven van een bezwaarbrief? Neem [contact](#) op met JOBmbo.

CONFLICTEN TIJDENS
STAGE **PROBLEMEN EN**
CONFLICTEN TIJDENS JE STAGE
PROBLEMEN **EN CONFLI**
CONFLICTEN TIJDE
CONFLICTEN TIJDENS JE STAGE
PROBLEMEN EN CONFLI
N TIJDENS **JE STAGE**
PROBLEMEN EN CONFLICTE
TIJDENS JE **STAGE** PRO
PROBLEMEN EN CONFLI
N TIJDENS JE STAGE

5 PROBLEMEN EN CONFLICTEN TIJDENS JE STAGE

Bij problemen of conflicten zijn er over het algemeen 3 stappen die je kunt doorlopen:

Stap 1

Zoek altijd eerst uit of er regels over je probleem of conflict te vinden zijn. Zoek dit op in je praktijkovereenkomst of stagegids. Wanneer je niets kan vinden, het onduidelijk is, of je gelijk hebt, richt je dan in eerste instantie tot een van je begeleiders. Probeer in overleg tot een oplossing te komen. Ook als je geen gelijk hebt maar wel een oplossing wil kan je het beste in gesprek gaan.

Stap 2

Als je begeleiders je niet kunnen helpen, dan kun je het een niveau hoger proberen bij je opleidingsmanager of zelfs bij de directeur van je school. Met je klacht over je leerbedrijf kan je ook terecht bij [SBB](#). Je kunt ervoor kiezen om een anonieme klacht in te dienen of een klacht waarbij je je gegevens achterlaat. In dit laatste geval kan het zijn dat SBB contact opneemt met je stagebegeleider van school.

Stap 3

Ten slotte kan je, wanneer je niet tevreden bent over de oplossing die je school aandraagt, een klacht indienen bij het meldpunt van de school. Jouw klacht wordt dan doorgestuurd naar de juiste commissie.

5.1 PROBLEMEN MET JE BEGELEIDERS

Ben je niet tevreden over de begeleiding die je krijgt? Is je stagebegeleider nooit bereikbaar, krijg je geen feedback van je praktijkbegeleider of heb je een conflict met een van je begeleiders? Zorg dat je meteen laat weten wat je dwars zit, want het is belangrijk dat je stage zo goed mogelijk verloopt.

Wat kun jij doen?

Maak je probleem bespreekbaar bij je praktijkbegeleider. Lost dat niets op, neem dan contact op met je stagebegeleider van school. Wanneer dat ook niets oplevert, ga dan langs bij je mentor of neem voor advies [contact](#) op met JOBmbo.

5.2 STAGEMISBRUIK

Een stage is bedoeld om de dingen die je op school leert in de praktijk te brengen. Je hebt daarover met je school en het stagebedrijf afspraken gemaakt in de praktijkovereenkomst. Toch kan het voorkomen dat je stage net wat anders loopt. Bijvoorbeeld wanneer je van het stagebedrijf niet voldoende begeleiding of tijd krijgt om aan je leerdoelen te werken of wanneer de werkzaamheden op je stage niet bij de afgesproken leerdoelen passen. Herkenbaar voor jou? Dan kan er sprake zijn van stagemisbruik.

Wat kun jij doen?

Zoek in je stagegids op welke kerntaken en werkprocessen je voor je stage moet leren. Maak dit probleem bespreekbaar bij je praktijkopleider en stagebegeleider van school. Komt er geen oplossing of vind je het niet prettig om dit met je begeleiders te bespreken? Dan is het goed om het stagemisbruik op jouw school te melden.

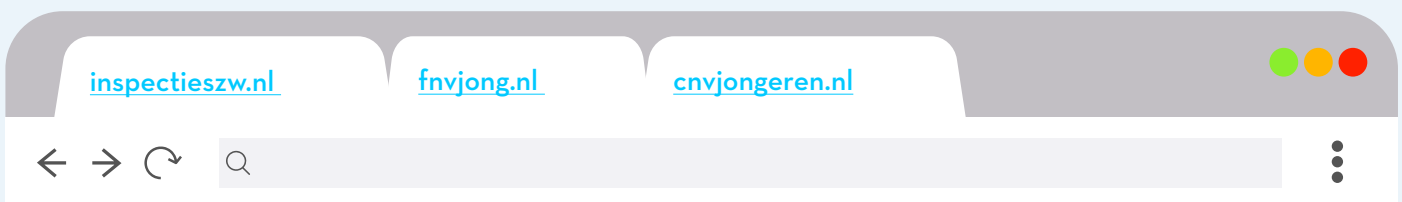
Elke school heeft een meldpunt waar je stagemisbruik kunt melden en ondersteuning krijgt.

5.3 GEVAARLIJK WERK OF TE LANGE WERKTIJDEN

Moet je tijdens je stage allerlei werkzaamheden doen die een stagiair niet zonder begeleiding hoort te doen? Bijvoorbeeld werken met gevaarlijke machines zonder beschermende kleding. Of heb je veel te lange werktijden? Je leerbedrijf is verplicht je in te lichten over de veiligheidsvoorschriften, als dat van toepassing is. Je leerbedrijf is wettelijk verplicht zich te houden aan de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Dat betekent dat ze maatregelen moeten treffen voor de veiligheid van al het personeel.

Wat kun jij doen?

Wanneer jij het idee hebt dat je niet veilig werkt, geef dit dan aan bij je praktijkbegeleider. Wanneer dit niets oplost, laat dan je stagebegeleider van school weten wat er aan de hand is. Lost dit ook niets op? Dan kun je een klacht indienen bij de Inspectie SZW (of voor informatie en hulp terecht bij FNV Jong of CNV Jongeren).

5.4 SEKSUEEL GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Zowel op school als op stage kan het voorkomen dat je je onveilig voelt omdat jouw grenzen door de ander niet worden gerespecteerd. Dit heet ook wel grensoverschrijdend gedrag. In veel gevallen heeft dit gedrag een seksuele lading. Er is sprake van seksueel overschrijdend gedrag wanneer je op een manier benaderd wordt die seksueel van aard is én over jouw grens heen gaat.

Misschien komt je stagebegeleider of een andere collega ongevraagd te dichtbij, maakt iemand op je stage ongepaste seksueel getinte opmerkingen of krijg je ongewenste appjes van een collega op stage. Misschien maakt iemand wel een zogenaamde flauwe grap. Maar wat de intentie van diegene ook is, jouw grens moet ten alle tijden worden gerespecteerd. De grens ligt namelijk waar jij hem zelf trekt. Wat voor de ander geen probleem is, kan voor jou onveilig voelen.

In al deze gevallen gebeurt er dus iets waar jij niet om hebt gevraagd, en waar jij je onveilig bij voelt. Het is belangrijk om te onthouden dat dit niet jouw schuld is, dat niemand het recht heeft om jou zo te behandelen, en dat je er niet alleen voor staat als dit voorkomt.

Wat kun jij doen?

Hoe ga je hiermee om als je dit meemaakt en aan wie kun je het vertellen? Trek aan de bel bij iemand op school waar jij je veilig en comfortabel bij voelt. Dit kan de vertrouwenspersoon zijn. Elke school heeft een vertrouwenspersoon, en deze persoon is het eerste aanspreekpunt voor gevallen van grensoverschrijdend gedrag en andere onveilige situaties. Een vertrouwenspersoon heeft een geheimhoudingsplicht. Je hoeft geen namen te noemen en alles wat je zegt blijft geheim. Als deze drempel te hoog is, ga dan vooral naar degene waarbij jij je wel prettig voelt, zoals een docent, of een slb'er.

Ook als je liever anoniem wilt bellen, kun je bij verschillende organisaties terecht. Kijk voor meer informatie over seksueel grensoverschrijdend gedrag en wat je kunt doen op [deze pagina](#).

5.5 STAGEDISCRIMINATIE

Lukt het jou maar niet om een stageplek te vinden? Worden er vervelende opmerkingen tijdens je stage gemaakt? Heb je het vermoeden dat dat komt door je achternaam, geaardheid of identiteit, omdat je zwanger bent of omdat je een handicap hebt. Kortom: word je gediscrimineerd?

Wat kun je doen?

Discriminatie bij het vinden van een stage of op je stage is onaanvaardbaar en onacceptabel. Discriminatie is nooit jouw schuld!

Iedere school heeft een meldpunt waar je stagediscriminatie kunt melden. Hier kun je ook naar toe als je twijfelt of iets discriminatie is. Aan het begin van de stageperiode gaat jouw stagebegeleider met de klas in gesprek over hoe je stagediscriminatie kan herkennen, waar je het meldpunt kunt vinden, en wat de school doet als je een melding maakt. De school moet altijd actie ondernemen als er een melding van stagediscriminatie gedaan wordt. Dit betekent dat je altijd recht hebt op ondersteuning en nazorg. Zo kan er ook samen met jou naar een vervangende stage gezocht worden zonder dat je studievertraging oploopt. Als je een melding van discriminatie maakt heb je namelijk altijd recht op een vervangende stage.

Weet je niet waar je op school melding kan maken van discriminatie? Vraag dit aan je mentor, een (andere) docent die je vertrouwt of een vertrouwenspersoon op je school. Zij kunnen je naar het meldpunt verwijzen.

Voel je je niet veilig genoeg om een melding te maken op school? Dan kun je discriminatie altijd melden bij discriminatie.nl/melden. Zij kunnen jou ook ondersteunen.

5.6 GEMISTE UREN EN LANGDURIGE AFWEZIGHEID

In je praktijkovereenkomst heb je afgesproken dat je een bepaald aantal klokuren stageloopt. Het kan natuurlijk voorkomen dat je minder stage uren kunt lopen dan dat je hebt afgesproken. Dit kan om allerlei redenen zijn, bijvoorbeeld door een medische situatie, mentale klachten, een ongeval, doordat je mantelzorgtaken of een lastige thuiszorgsituatie hebt. Je bent in deze situaties geoorloofd afwezig. Het belangrijkste is dat je op je stage je leerdoelen behaald.

Wat kun jij doen?

Als je voorafgaand aan je stage in een situatie bevindt die de hoeveelheid stage uren kan beïnvloeden, is het belangrijk om van tevoren afspraken te maken over aanpassingen in je stage. Zie ook 3.10. voor meer informatie. Het kan natuurlijk ook voorkomen dat er iets verandert in jouw situatie op het moment dat je al stageloopt. Wanneer je minder uren stage kan lopen, is het belangrijk dat je een gesprek inplant met de zorgcoördinator van je school en afspraken maakt over je aanwezigheid. Daarnaast heb je bij ziekte een verklaring nodig van de arts, en in andere situaties een verklaring van bijvoorbeeld een schoolmaatschappelijk werker.

Kijk eerst in de praktijkovereenkomst wat je moet doen in geval van (korte) ziekte of andere afwezigheid. Zorg in ieder geval dat je het stagebedrijf en school op tijd laat weten dat je niet aanwezig bent omdat je ziek bent. Kijk goed na wat er is afgesproken over het opnemen van vrije dagen of het compenseren van langdurige afwezigheid door ziekte.

5.7 AANSPRAKELIJKHEID EN VERZEKERINGEN

Het leerbedrijf is aansprakelijk voor alle schade die jij tijdens je leerperiode oploopt behalve als de schade het gevolg is van opzet, bewust of roekeloos gedrag. Ook is het leerbedrijf verantwoordelijk voor de schade die jij bij anderen veroorzaakt tijdens je stage. De regels over aansprakelijkheid staan in de Nederlandse wet en zijn dwingend. Dus afspraken die in je praktijkovereenkomst staan en iets anders zeggen, zijn op dat moment niet rechtsgeldig! Het is verder handig om ook zelf een aansprakelijkheidsverzekering te hebben. Kijk voor meer informatie op ook op bijvoorbeeld www.rijksoverheid.nl en www.uwv.nl.

5.8 HET VALT GEWOON TEGEN...

Vind je de stage echt niet leuk omdat de werkzaamheden je niet liggen, je geen leuk contact met je collega's hebt of je iedere dag met tegenzin naar je stage gaat?

Wat kun jij doen?

Praat er met je praktijkbegeleider over en geef duidelijk aan waar je tegenaan loopt. Misschien is er een hele praktische oplossing voor jouw probleem. Wellicht kunnen je werkzaamheden worden aangepast of mag je op een andere kamer gaan zitten. Geef het in ieder geval niet direct op. Kijk eerst of er echt geen mogelijkheid is om er toch nog een leuke stage van te maken en vraag hulp aan je stagebegeleider van school.

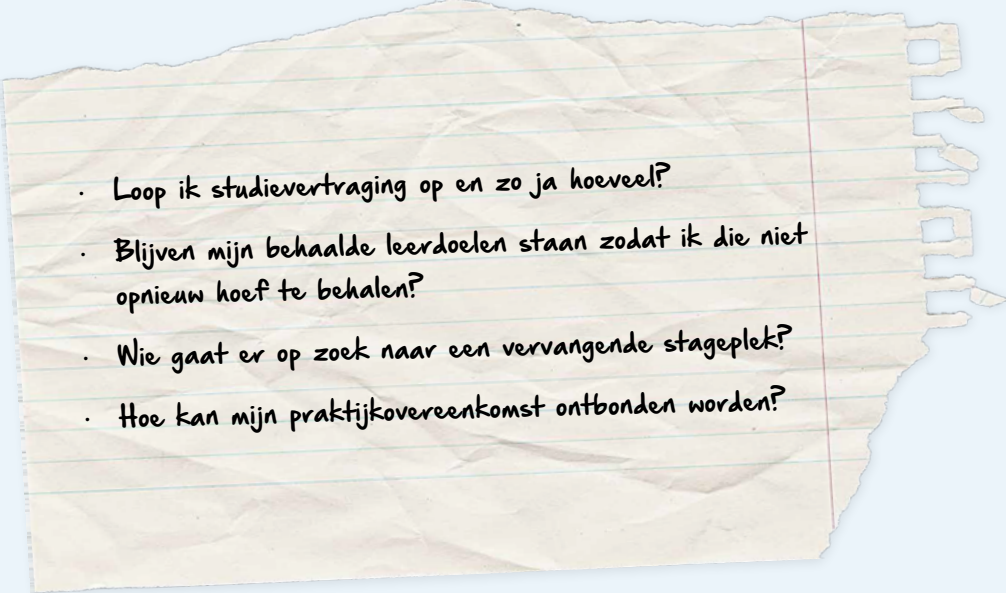
STOPPEN MET JE STAGE
E **STOPPEN** MET JE STAGE
STOPPEN **MET** JE STAGE
E STOPPEN MET JE STAGE
STOPPEN MET **JE** STAGE
E STOPPEN MET JE STAGE
STOPPEN MET JE STAGE
ET JE **STAGE** STOPPEN
STAGE STOPPEN STO
ET JE STAGE STOPPEN
STAGE STOPPEN MET
AGE STOPPEN MET JE

6 STOPPEN MET JE STAGE

Misschien ben je een probleem tijdens je stage tegengekomen dat niet op te lossen is. Het kan ook gebeuren dat je door persoonlijke omstandigheden niet meer in staat bent om je stage af te maken. In die gevallen kun je voor de in de praktijkovereenkomst afgesproken einddatum stoppen met je stage. In de overeenkomst staat in welke gevallen dat van toepassing is. De praktijkovereenkomst kan dan voortijdig ontbonden worden.

6.1 CONSEQUENTIES VAN STOPPEN

Voordat je definitief besluit te stoppen is het verstandig om met je stagebegeleider over de consequenties te praten. Overleg in ieder geval het volgende met je stagebegeleider:

-
- Loop ik studievertraging op en zo ja hoeveel?
 - Blijven mijn behaalde leerdoelen staan zodat ik die niet opnieuw hoeft te behalen?
 - Wie gaat er op zoek naar een vervangende stageplek?
 - Hoe kan mijn praktijkovereenkomst ontbonden worden?

6.2 JE BESLUIT TE STOPPEN MET JE STAGE

Het kan in jouw geval natuurlijk beter zijn om van stagebedrijf te veranderen. Kijk in de praktijkovereenkomst wanneer dit kan en mag. Wanneer je hebt besloten te stoppen, moet er eerst een gesprek komen tussen jou, de school en het stagebedrijf. Daarna moet je schriftelijk, bijvoorbeeld per e-mail aan je stagebedrijf en aan school officieel laten weten dat je hebt besloten eerder te stoppen met je stage.

6.3 JE MOET STOPPEN MET JE STAGE

Ook het stagebedrijf of je school kunnen besluiten om je stage eerder te beëindigen. In de praktijkovereenkomst staat in welke gevallen dit kan voorkomen. Je stagebedrijf heeft het recht om je praktijkovereenkomst te ontbinden, dat mag alleen:

- Als je je niet aan de gedragsregels van het stagebedrijf houdt ondanks een waarschuwing. De gedragsregels kun je in je praktijkovereenkomst vinden of ze navragen bij je stagebedrijf.
- Wanneer je je niet aan de verplichte afspraken uit de praktijkovereenkomst houdt.
- In het geval van zwaarwegende omstandigheden.

Als school of het stagebedrijf heeft besloten dat jij moet stoppen met je stage, dan moet er eerst een gesprek tussen jou, de school en het stagebedrijf plaatsvinden. Daarna moet je school of je stagebedrijf schriftelijk, bijvoorbeeld per e-mail, laten weten dat je moet stoppen met je stage.

6.4 RECHT OP EEN VERVANGENDE STAGEPLAATS

Je hebt volgens de wet (Wet Educatie Beroepsonderwijs) recht op een vervangende stageplaats wanneer je stagebedrijf niet (langer) erkend is, de begeleiding tekortschiet of ontbreekt, of in andere omstandigheden die maken dat de stage niet naar behoren kan plaatsvinden. De school en SBB moeten er dan voor zorgen dat er zo snel mogelijk een vervangende stageplaats geregeld wordt. Meld het bij je stagebegeleider van school en bij de [SBB](#).

6.5 BEZWAAR INDIENEN WANNEER JE MOET STOPPEN BIJ EEN LEERBEDRIJF

Als je het niet eens bent met de beslissing dat je moet stoppen, kun je een klacht indienen bij het klachtenmeldpunt op jouw school. Jouw klacht, bezwaar of beroep wordt schriftelijk aan jou bevestigd en vervolgens doorgestuurd naar de juiste commissie. Kun je de informatie over het indienen van bezwaar niet direct vinden? Vraag dan aan je stagebegeleider waar je informatie hierover kan vinden. Je moet een bezwaar meestal schriftelijk (per brief of mail) indienen. Leg in je brief duidelijk uit waarom je de beslissing onterecht vindt. Je kunt je aantekeningen van de evaluatiegesprekken gebruiken als argument in de brief of als bijlage meesturen. Heb je vragen of hulp nodig bij het schrijven van een bezwaarbrief? Neem [contact](#) op met JOBmbo.

7 WIJ ZIJN ER OM JE TE HELPEN!

Deze Stagewijzer is gemaakt door JOBmbo, CNV Jongeren en FNV jong. Hier vertellen wij je graag nog even over onze organisaties en hoe wij verder nog samenwerken om mbo-studenten te helpen.

7.1 JOB MBO

JOB staat voor Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs. JOBmbo is een vereniging die opkomt voor alle mbo-studenten in Nederland. Wij zorgen ervoor dat de mening en het perspectief van de mbo-student serieus genomen wordt. Door studenten hun rechten uit te leggen en de stem te laten horen richting media en politiek, geven wij studenten alle middelen in handen om invloed uit te oefenen op hun opleiding, school en stage. Het bestuur van JOBmbo bestaat uit vijf mbo-studenten. JOBmbo is bereikbaar voor klachten en vragen via onze website jobmbo.nl, mail info@jobmbo.nl, whatsapp [0683315697](https://www.whatsapp.com/channel/00299a63315697) en telefoon [030-7900915](tel:030-7900915)

7.2 CNV JONGEREN

CNV Jongeren is de enige onafhankelijke bond voor jong werkend Nederland. CNV Jongeren komt op voor de belangen van jongeren en jongvolwassenen op de arbeidsmarkt. CNV Jongeren heeft speciale aandacht voor de positie van kwetsbare jongeren. Tegelijkertijd wil CNV Jongeren actief bijdragen aan maatschappelijke verandering. In dat verband worden projecten, activiteiten en campagnes ontwikkeld. cnvjongeren.nl

7.3 FNV JONG

FNV Jong is een belangenorganisatie voor en door jongeren. Dit betekent dat jij het als jongere voor het zeggen hebt zodra je lid wordt. Je kan je nu rechtstreeks aansluiten bij FNV Jong en zelf bepalen wat jij belangrijk vindt. Wij maken ons hard om ervoor te zorgen dat jouw eerste stappen op de arbeidsmarkt zo goed mogelijk verlopen. fnvjong.nl

WIJZER STAGEWIJZER ST
WIJZER STAGEWIJZER
WIJZER **STAGEWIJZER** ST
ER STAGE**WIJZER** STAC
WIJZER STAGEWIJZER ST
WIJZER STAGEWIJZER
GEWIJZER STAGEWIJZ

Jongeren

